

Kurzy technické podpory pro tvůrce e-learningových materiálů

Projekt ESF

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

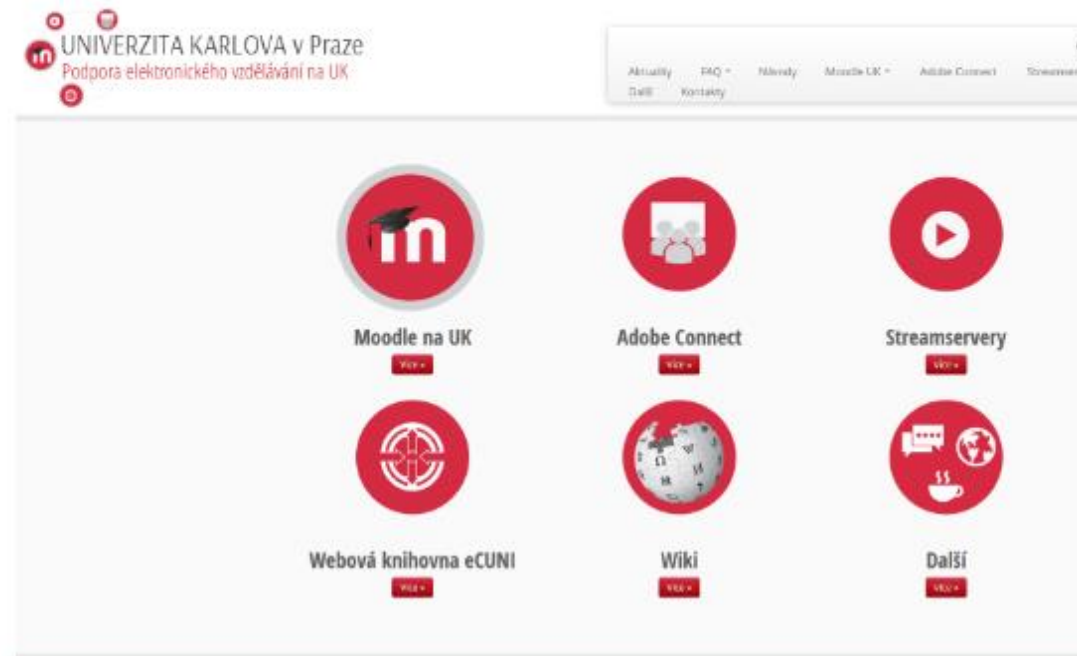
MŠMT
MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

Centrum pro podporu e-learningu ÚK UK

➔ <https://knihovna.cuni.cz/rozcestnik/e-learning-2/> ➔

Centrum pro podporu e-learningu

[Rozcestník k nástrojům pro e-learning naleznete na adrese dl.cuni.cz](https://knihovna.cuni.cz/rozcestnik/e-learning-2/)

The screenshot shows the website for the e-learning support center at Charles University in Prague. The header includes the university's name and logo, and a navigation menu with links for 'Aktuality', 'FAQ', 'Návody', 'Moodle UK', 'Adobe Connect', 'Streamserver', 'Děje', and 'Kontakty'. The main content area features six red circular icons arranged in a 2x3 grid, each with a corresponding label and a small red button below it:

- Moodle na UK** (Moodle icon)
- Adobe Connect** (Adobe Connect icon)
- Streamservery** (Play button icon)
- Webová knihovna eCUNI** (eCUNI icon)
- Wiki** (Globe icon)
- Další** (Speech bubble and coffee cup icon)

E-learning na UK

Moodle

Moodle je open source software pro tvorbu online kurzů. Jedná se o projekt, který se neustále vyvíjí a je spravován celosvětovou komunitou vývojářů. Je to nejrozšířenější systém, který využívá i UK pro výuku online. Ústřední knihovna zajišťuje provoz 4 instalací Moodlu, z nichž každá má svá specifika. Moodle 1 a 2 slouží pro e-learning většiny fakult, Moodle pro celoživotní vzdělávání využívají studenti celoživotního studia a na Moodlu pro hostování lze provozovat komerční kurzy. Zároveň poskytujeme technickou a metodickou podporu. Více informací [ZDE](#)

E-cuni

Tato online knihovna studentům a zaměstnancům UK umožňuje studium e-knih, které obsahově odráží široké spektrum vzdělávacích témat. Více informací [ZDE](#)

Turnitin

Turnitin je systémem na podporu akademické psaní, slouží k detekci i prevenci plagiátorství a tím zvyšuje kvalitu seminárních a kvalifikačních prací. Více informací [ZDE](#)

Adobe Connect

Jedná se o nástroj pro ukládání, přehrávání a distribuci powerpointových prezentací a pdf souborů. Adobe connect nabízí ideální prostor pro uskutečnění webinářů a online konferencí. Více informací [ZDE](#)

Streamservery

Jsou primárně určeny pro ukládání a přehrávání videí. Též nabízejí možnost vkládání videí na webové stránky a do kurzů Moodle. Více informací [ZDE](#)

Wiki

Wikisystémy (např. Wikipedie) podstatným způsobem mění stávající způsob produkce poznatků a vytváří nové schéma publikačního procesu. Patří mezi nejvyužívanější informační platformy a mají značný dopad na obecnou znalost, a proto jejich popularita značně vzrůstá. Více informací [ZDE](#)

Nakolik se e-learning na UK využívá?

E-learning UK v číslech za rok 2018

51 738
aktivních
uživatelů

242
nových
videí

1 053
nových
kurzů

157
online
webinářů

Moodle pro studenty a zaměstnance UK

Čtyři instalace Moodle na UK:

1. dl1.cuni.cz - Moodle 1 pro většinu fakult na UK (dl = distant learning)
2. dl2.cuni.cz - Moodle 2 pro PŘF a některé další, dáno historicky. → Tyto instalace slouží pouze pro bezplatnou výuku na UK.
3. dlcv.cuni.cz - Moodle pro další vzdělávání sloužící pro ostatní typy kurzů (kombinované kurzy, celoživotní vzdělávání atd.).
Pokud je kurz bezplatný, je bezplatný i jeho provoz. Pokud účastníci kurzu hradí poplatek, pak je zpoplatněn i provoz kurzu.
4. dlk.cuni.cz - tato instalace slouží pro provoz komerčních kurzů UK a kurzy hostujících subjektů, provoz kurzů zde je zpoplatněn.

Co je to e-learning?

- Vzdělávací proces využívající informační a komunikační technologie k tvorbě kurzů, k distribuci studijního obsahu, komunikaci mezi studenty a pedagogy a řízení studia.

Dostupné z: <https://cs.wikipedia.org/wiki/E-learning>, cit. 10. 9. 2018

- Obecně vzato představuje e-learning způsob vzdělávání, který využívá moderní informační a komunikační technologie k předávání výukového obsahu, komunikaci účastníků vzdělávání a k řízení výukového procesu.

[2, str. 33]

V jaké formě studia se e-learning používá?

- Distanční 1) výuka probíhá výhradně touto formou
2) E-learningová výuka + několik osobních setkání
- Prezenční - *Blended learning* prezenční forma + e-learningová výuka. V tomto případě e-learning pouze poskytuje podporu v podobě studijních materiálů, nebo může sloužit např. k testování studentů.
- Podle průzkumu vyššího a vysokoškolského vzdělávání z roku 2012 (Allen a Seaman) 87% VŠ z 2082 VŠ institucí nabízí on-line kurz (e-learningové kurzy) a 63% nabízí studijní programy, které celé probíhají formou e-learningu.

Co e-learning umožňuje?

- Řízení studia
- Tvoření studijních materiálů
- Komunikace se studenty
- Vzájemná spolupráce studentů (studijní skupiny)
- Hodnocení práce studentů
- Sledování studijního pokroku studentů

Výhody a nevýhody e-learningu

VÝHODY

- ✓ Neomezený přístup k výukovým materiálům
- ✓ Možnost vlastního tempa výuky
- ✓ Snadná zapamatovatelnost informací
- ✓ Aktuálnost informací
- ✓ Možnost integrace dalšího vzdělávacího obsahu do LMS
- ✓ Interaktivita obsahu e-learningového kurzu
- ✓ Pokročilé nástroje ověřování znalostí
- ✓ Spolupráce a komunikace

NEVÝHODY

- Vysoká počáteční investice a náročnost tvorby kurzů
- Nedostatečná standardizace kurzů a jejich obsahu
- Nevhodnost e-learningu pro určitou skupinu studentů a druhy vzdělávacího obsahu
- Odmítavý postoj k novým technologiím

Historie e-learningu

- Vznikl na Univerzitě v Illinois v 60. letech 20. stol. Už tehdy obsahoval diskuzní fóra, e-mailovou komunikaci, testování, vzdělávací on-line hry.
- 1982 New Hampshire počítačové vzdělávací centrum
- 1988 Open University Velká Británie – vzdělávání pomocí nových technologií, každoročně zpřístupněn kurz o informačních technologiích.

[podle 2, str. 42 - 43]

Rozmach e-learningu

- Počátek 90. let 20. stol. v návaznosti na rozvoj internetu.
- Velké investice do e-learningu na VŠ v USA
- Problém – nízká úroveň počítačové gramotnosti
- Základní prvek ve výuce výukový kurz
- Léto 1994 – 1. Virtuální letní škola (experimentální výuka z domova)
součástí byly diskuze, řešerše, prohlížení publikací, skupinové projekty
- 1994/1995 CALCampus.com – 1. škola zcela on-line
- 1997 – e-learningový web WebCT

[podle 2, str. 43]

Vznik LMS Moodle

- V roce 1999 vznikl systém pro řízení výuky LMS – learning management system
- Nonstop dostupnost prostřednictvím internetu
- Systém řeší administrativu a organizaci výuky
- Obsahuje nástroje pro komunikaci, zpřístupňuje studijní materiály, nástroje pro hodnocení studentů a zpětnou vazbu
- V roce 2001 byl vyvinut e-learningový software Moodle.com
- E-learning je velice vhodná forma distančního studia
- Patří mezi nejefektivnější formy výuky

E-learning a autorská práva

Podle § 11 autorského zákona je autorské právo, právo osobnostní, které má absolutní právní povahu a je nepromlčitelné. Může se vztahovat na jakékoliv vědecké, literární či umělecké dílo. Autorské právo trvá po celý život autora a ještě 70 let po jeho smrti.

Příklady autorských děl:

- Slogan na reklamním letáku
- Jména populárních filmových a literárních postav (Mickey Mouse, Krteček, Rumcajs)
- Novinové články, rozhovory, básně. Ilustrace ...
- Obálky knih
- Neologismy
- Zlidovělé hlášky z filmů

[podle 2, str. 67 - 69]

Kopírování textu chráněného autorským zákonem

- Je možné pouze pro vlastní potřebu na vlastním kopírovacím zařízení

Nebo

- ✓ Pro potřebu osob s postižením
- ✓ K citaci krátkého úryvku v rámci komentáře nebo kritiky
- ✓ Při analýze textu
- ✓ Citace úryvku pro pedagogické účely
- ✓ Při parodii textu

Jinak potřebujeme svolení autora i pro nekomerční účely, můžeme se obrátit na DILIA o. s. nebo asociaci provozovatelů kopírovacích služeb.

[podle 2, str. 70]

Školní práce

- Školním dílem se rozumí práce studentů: seminární práce, bakalářská práce, diplomová práce
- Rigorózní práce a habilitační práce nejsou školní díla, protože autor při jejich odevzdání nemá status studenta
- Práce vytvoření v rámci celoživotního studia nejsou majetkem školy
- Student může použít svou práci ke komerčním účelům, jediným omezením mohou mít majetkové zájmy školy (škola může po studentovi vyžadovat náklady, které do vzniku díla investovala)

[podle 2, str. 69]

Creative Commons (CC- tvůrčí společenství)

Americká nezisková organizace, která si klade za cíl rozšířit množství autorských děl dostupných veřejnosti k legálnímu využívání a sdílení. **Creative Commons** nabízí škálu různých licenčních schémat, která držitelům autorských děl umožňují nabídnout některá práva na jejich užívání veřejnosti, zatímco jiná práva jim stále zůstávají. Cílem je omezit potíže, které platné autorské zákony kladou sdílení informací.

První licence CC byly zveřejněny v roce 2002. Licencí CC existuje celkem šest, ale jsou kombinací čtyř základních licencí.

Attribution – umožňuje dílo rozmnožovat, rozšiřovat, vystavovat pouze při uvádění autora

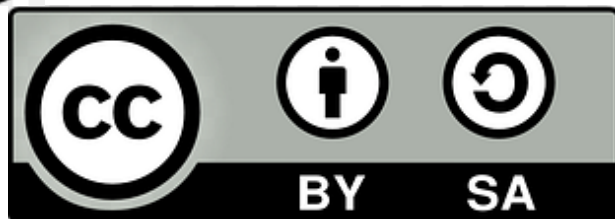
NonCommercial – umožňuje dílo rozmnožovat, rozšiřovat, vystavovat pro nevýdělečné účely

No Derivatives – umožňuje dílo rozmnožovat, rozšiřovat, vystavovat ale na vytvářet odvozená díla z původního

Share Alike – umožňuje ostatním rozšiřovat odvozená díla pouze za podmínek identické licence

zdroj: https://cs.wikipedia.org/wiki/Creative_Commons, citováno 10,9. 2018

Použité zdroje

- [1] Drlík, M., Švec, P., Kapusta, J., Mesárošová, M.(2013). *Moddle, Kompletní průvodce tvorbou a správou elektronických kurzů*, Computer press, Brno
- [2] Matěna, V. a kol.(2015). *Moderně s Moodlem*, CZ.NIC, z. s. p. o., Praha
- [3] Zounek, J., Juhaňák, L., Staudková, H., Poláček, J. (2016). *E-learning, Učení se s digitálními technologiemi*, Wolters Kluwer, Praha

Student Engagement in Online Learning: What Works and Why, John Wiley & Sons, Inc, Published online in Wiley Online Library (wileyonlinelibrary.com) · DOI: 10.1002/aehe.20018

Děkuji za pozornost